РНТБ УзИНТИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 292 (2276). 17 ДУШАНБА ДЕКАБРЬ 1973 й.

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тўқимачилик комбинати контролёри Людмила Кургузова корхонанинг шахсий йиллик топшириқларини муддатидан бир ой илгари адо этган ёш ишчиларидан бири.

В. Белоплотов фотоси.

Қомусчилар кенгашмоқдалар

Шаклан миллий ва мазмунан социалистик совет маданияти ва фани гуркираб ўсмоқда. Синфий адоватлар ҳукм сурган ўтмишда ўз маданияти самараларидан баҳраманд бўлолмаган Ўрта Осиё халқлари бугунги кунда ўз она тилларида Қомус чиқариш ва унда минг-минг йиллик маданий ва адабий мерос дурдоналарини, илғор совет фани ва маданияти ютуқларини кўрсатиш бахтига муяссар бўлдилар.

Бугун

Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон ССР қомусчиларининг Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг мажлислар залида 1-регионал кенгаши очилди. Кенгаш «Советская Энциклопедия» нашриёти илмий-редакцион совети ва Ўзбек Совет Энциклопедияси Бош редакцияси томонидан чақирилган. Кенгашда миллий тилларда қомус чиқариш соҳасида эришилган дастлабки тажрибаларни ўртоқлашиш, шунингдек, қардош республикаларда фан соҳалари бўйича энциклопедиялар чиқариш перспективаларини конкретлаштириш кўзда тутилган. Катта Совет Энциклопедияси Бош муҳаррирининг ўринбосари, тарих фанлари доктори М. И. Кузнецовнинг «Совет энциклопедик нашрларини тайёрлашнинг баъзи проблемалари», Ўзбек Совет Энциклопедияси бош муҳаррири Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси академиги И. М. Мўминовнинг «Ўзбек Совет Энциклопедиясини нашр этишнинг асосий принциплари тўғрисида», Қозоғистон Совет Энциклопедияси бош муҳаррири биринчи ўринбосари А. Сотиболдиевнинг Қозоқ Совет Энциклопедиясини яратиш тажрибалари ҳақида», Қирғизистон Совет Энциклопедияси бош муҳаррири, Қирғизистон ССР Фанлар Академиясининг академиги К. К. Каракеевнинг «Қирғиз Совет Энциклопедиясини тузиш принциплари» Туркманистон Совет Энциклопедияси бош муҳаррири, Туркманистон ССР Фанлар Академиясининг академиги П. А. Азимовнинг «Туркман Совет Энциклопедиясини нашрга тайёрлашнинг дастлабки якунлари», Тожик Совет академиги С. А. Ражабоевнинг «Тожик Совет Энциклопедиясининг юбилей томини нашр этишнинг баъзи хусусиятлари тўғрисида»ги докладлари юқоридаги мақсадларга қаратилгандир.

Кенгаш қатнашчилари Ўзбек Совет Энциклопедиясини тайёрлаш жараёнлари ҳамда Ўзбекистон полиграфия саноати ишлари билан танишадилар.

Ш. СИДДИҚОВ.

1973 Беш йиллик: ҳал қилувчи йил меҳнат вахтаси

ЙИЛЛИК ПЛАН — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ЗАРБДОР ВАХТА ДАВОМ ЭТМОҚДА

• Ҳамза райони

Бугун

Тошкент гуруч комбинати коллективининг топшириқдан ташқари олган фойдаси 200 минг сўмликдан ошди.

Комбинатда йиллик план топшириғи 8 декабрда ўринланган эди. Беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида ишчилар 48 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилишга, планга қўшимча 3300 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилган эдилар. Ҳозирнинг ўзидаёқ топшириқдан ташқари 5,5 минг тонна гуруч, 2,3 минг тонна омухта ем маҳсулоти буюртмачиларга етказиб берилди.

Бу ерда иккита янги цех фойдаланишга топширилди. Улардан бирида пакетлар тайёрланади. Иккинчисида эса автоматлаштирилган линия ёрдамида гуруч маҳсулотлари қоғоз пакетларга қадоқланади.

Комбинат ишлаб чиқариш участкалари ўртасидаги социалистик мусобақада кекса ишчи, коммунист Николай Каюков бошчилик қилаётган иккинчи гуруч тайёрлаш цехи коллективи пешқадамлик қилаяпти. Корхона маъмуриятн кўчма Қизил байроғини ўз қўлларида сақлаб келаётган бу цех меҳнаткашлари ҳозир вақтдан анча ўзган ҳолда меҳнат қилмоқда.

МАДАНИЯТ ЎЧОҚЛАРИ КЎПАЙМОҚДА

Чилонзор массивида бир йўла иккита болалар кутубхонаси ташкил қилинди. Ҳар бири 2,5—3 минг китобга мўлжалланган бу кутубхоналар массивнинг 20-А ва 22-кварталларида янги қурилган биноларда жойлашган. Шу билан, райондаги кутубхоналар сони 10 тага етди. Уларда 270 минг турли хил адабиётлар бор. Бу кутубхоналардан шу йилнинг ўн бир ойи ичида 25 минг киши баҳраманд бўлди.

Бундан ташқари, районда бешта маданият уйи, болалар музика студияси ишлаб турибди.

• Фрунзе райони

Абразивлар ва олмос

Беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида абразив комбинатида меҳнат унумдорлиги 1970 йилга нисбатан олганда 9,1 процентга ўсди. Бунинг боиси — корхонада қатор ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш ва механизациялаштириш юзасидан талайгина ишлар амалга оширилди. Масалан, илгари ҳар бир абразив доираси учун масса қўлда тортилар эди. Эндиликда бу вазифани пресснинг ўзи бажармоқда — унда махсус ўлчов прибори ўрнатилган. Натижада пресс ишлари тезлашди.

Бу йил 1970 йилга нисбатан 16,5 процент кўпроқ маҳсулот реализация қилиш плани белгиланган бўлишига қарамай, ўн бир ойлик топшириққа қўшимча харидорларга 372 минг сўмлик абразив ва олмос буюмлари жўнатилди.

Комбинат коллективи 1973 йилга қадам қўяр экан унинг олдида олмосларни синтез қилиш вазифаси турар эди. Шу кунга келиб коллективимиз бу вазифани муваффақиятли уддалабгина қолмай, бу соҳада бой тажриба ва маҳорат тўплади. Г. Лукьянченко бошлиқ олмос асбоблари цехи техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича юқори натижаларга эришган.

Комбинатимиз коллективи пландан ташқари 66 минг сўмлик даромад кўрди. 600 тонна нефтекокс, 900 тонна кварц қуми, яна шунча ош тузи, 400 тонна карбид кремний, миллион киловатт-соатдан зиёд электр энергия тежалди.

Коллективимиз қабул қилган социалистик мажбуриятда маҳсулот реализация қилиш йиллик плани 27 декабрда бажарилади, дейилган эди. Ўйлаймизки, бу вазифани илгарироқ — 23 декабрда бажара оламиз.

В. РЕДЬКО.
абразив комбинатининг директори.

• Октябрь райони

Чеварлар ғайрати

Бугун

3-тикув фабрикаси лобарларининг йил бошидан буён Сифат белгиси билан савдо шоҳобчаларига жўнатган либослари 500 сўмликка етди. Ҳозир корхонада олий категория билан 10 номда ҳар хил кийим-кечак тайёрланмоқда.

— Фабрикамиз коллективи, — дейди корхона директори О. Қодирова кўпдан бери маҳсулот сифати учун курашиб келаяпти. Чеварларнинг бу борада амалга оширган хайрли ишлари натижасида маҳсулотимизнинг 94,9 процентн биринчи сортларга қабул қилиняпти.

Корхона ишчилари 7-декабрда маҳсулот реализацияси бўйича йиллик планни ошиғи билан адо этдилар. Улар йил охиригача планга қўшимча яна 550 минг сўмлик кийим-кечак ишлаб чиқариш ва реализация қилишга сўз бердилар.

Тежамкорларнинг қўлга киритаётган ютуқлари ҳам қувончли бўлаяпти. Улар йил бошидан бери 20 минг квадрат метрдан ортиқ ҳар хил либосбоп материалларни иқтисод қилдилар.

Ишлаб чиқарилаётган кийим-кечаклар турини янгилашга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Меҳнатсевар чеварлар ўтган 11 ойда 60 моделда янги буюмларни ишлаб чиқди.

Ғамхўрлик намунаси

КПСС XXIV съезди Директиваларида болалар муассасаларини янада кўпайтириш ҳамда болалар тарбиясини янада яхшилаш алоҳида таъкидлаб ўтилган. Пойтахтимизда ҳозир 511 та болалар муассасаси ишлаб турибди. 5 минг тарбиячи меҳр-муҳаббатини келажагимиз эгаларига бағишламоқда.

Ҳозир пойтахтимиз районларида боғча мудиралари ва тарбиячиларнинг конференциялари бўлиб ўтмоқда. Улар тарбия соҳасида йил бошидан бери нималар қилинганини сарҳисоб қилмоқдалар. Куни кеча ана шундай конференция Ҳамза районида бўлиб ўтди. Районда 56 болалар муассасаси бор. Унда 9 минг бола тарбияланмоқда. Кичкинтойлар тарбияси билан 624 малакали киши шуғулланмоқда. Келгуси йили районда яна иккита йирик болалар муассасаси фойдаланишга топширилади.

ПАССАЖИР ТРАНСПОРТИ ХИЗМАТИНИ ЯХШИЛАЙЛИК!

Шаҳар партия-хўжалик активи йиғилишидан

Пассажир транспортининг аниқ ишлаши йўловчилар учун кўплаб қулайликлар яратди. Аввалам бор бу корхоналардаги умумий самарадорликни, саноат корхоналарининг бир меъёрда ишлашини, меҳнаткашларни бўш вақтларини тежашларини уларга маданий-маиший хизмат қилишни таъминлашни оширади. Шаҳарнинг гуркираб ривожланиши унинг экономикасини, фан ва маданиятини ривожланиши халқ хўжалигининг ана шу муҳим соҳаси олдига жиддий талаб қўйяди.

Шунинг учун ҳам пассажир транспорти масаласи Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика ҳукумати, шаҳар партия ташкилотлари ва маҳаллий Советларининг диққат марказида бўлиб келмоқда.

Партия ва ҳукуматнинг қарорлари асосида аҳолига пассажир транспортини яхшилаш тадбирлари ўтган шанба куни шаҳар партия хўжалик активининг йиғилишида муҳокама этилди. Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин ўз докладида халқ хўжалигининг ана шу соҳасида қилинаётган ишлар ҳақида гапириб, камчиликларни очиб ташлади ва аниқ режалар ҳақида гапирди.

Кейинги вақтларда Тошкентда автобус, трамвай, троллейбуслар қатновини яхшилаш борасида бир қанча ишлар қилинди. Ҳаракатдаги состав янгиланиб, корхона ва транспорт базалари яхшиланиши билан бирга малакали ишчилар сафи кенгайтирилди. 38 километр трамвай ва 80 километр троллейбус линиялари ишга туширилди. Юнусобод, Шимол-Шарқ массивларига янги трамвай линиялари ётқизилиб, аҳолига хизмат кўрсата бошланди. Худди шунингдек троллейбуслар ҳам Сергели, Дўмбирабод ва Горький майдонигача қатнайдиган бўлди.

Шаҳар аҳолиси учун метрополитен қурилиши катта қулайликлар яратадиган бўлди. Шаҳар партия комитети ва шаҳар Совети ижроия комитети бу қурилишга ниҳоятда катта аҳамият бериб келмоқда. Қурилишни комсомол оталиққа олган. Бугунги кунда тўрт километрдан ортиқ туннель қурилди. 3-станцияда қурилиш тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Бу ишлар республикамиз юбилейига бажарилади.

Лекин шунга қарамасдан ҳозирги кунда пассажир транспорти йўловчилар талабини қондиролмаяпти. Айниқса, куз ва қиш фаслларида бу ҳол аниқ кўриняпти. Охирги йилларда баъзи бир маршрутларда йўловчилар сони ниҳоятда кўпайди. «Ташпассавтотранс» ва трамвай-троллейбус бошқармасининг раҳбарлари шаҳар партия комитети, шаҳар ижроия комитети, Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министрлиги ва бошқа ташкилотларнинг кўрсатаётган ёрдамига қарамай барча имкониятларни ишга солмаяптилар. Бунинг оқибатида электротранспортларда пассажирлар ташиш плани 97,6 процентни, автобуслар бўйича эса 96,9 процентни ташкил этди.

Шуни айтиш кераккн, трамвай ва троллейбус ҳамда автобусларнинг линияга чиқиши систематик равишда бузилмоқда. Йилдан-йилга уларнинг техник жиҳатдан нособлиги сабабли паркка қайтиш ҳоллари содир бўлмоқда.

Бу ва шунга ўхшаш сабаблар график бузилишига олиб келмоқда. Айниқса бундай ҳоллар тиқилинч вақтларда кўплаб содир бўлади. Электр транспортларининг нормал қатнаши учун кўпинча трамвайларнинг бузилиб қолиши ва симларнинг пухта уланмаганлигидир. Шу йилнинг фақат 10 ойи мобайнида ана шундай сабабларга кўра 830 марта линияларда транспортлар туриб қолди. Автобус транспортида эса шоферларнинг линияларга кечикиб чиқишлари, диспетчерларнинг қониқарсиз ишлашлари рўй бермоқда. Автохўжаликларда ғоявий тарбиявий ишлар яхши йўлга қўйилмаган. Меҳнат интизоми ниҳоятда паст даражада. Ўтган йили автобус паркларида прогул ва ишга чиқмаслик оқибатида 19 минг одам соати йўқотилди. Бошқача сўз билан айтганда ҳар куни ўртача 72 киши ишламади. Бундай ҳолни биз трамвай-троллейбус бошқармасида ҳам кўришимиз мумкин. Ҳар куни бу ерда ҳар хил сабабларга кўра 236 киши ишга чиқмаган.

Илғор коллективларнинг тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, ҳар бир участкада ижтимоий ҳодисаларни чуқур ўрганиш, ишчилар меҳнат ва маиший шароитидаги камчиликларни топиш, ва бундай камчиликларга ўз вақтида барҳам бериш ишни тубдан яхшилашга олиб келмоқда. Бундай ишлар 5-таксомотор паркида 3, 5-автобус паркларида олиб борилмоқда. Ҳозирча бу бошланиш. Транспортчилар ҳам «Миконд», «Ташкенткабель» заводида ижтимоий, иқтисодий ривожланиш комплекс планини ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари керак.

Музокараларда Собир Раҳимов район партия комитети биринчи секретари М. Қурбонов, «Ташпассавтотранс» бошқармасининг бошлиғи А. Мадалимов, 2-такси комбинатининг шофери В. Ильин, Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари П. Бегельман, авиация заводи касаба союз комитетининг раиси А. Туюнбоев, 1-трамвай депосининг ҳайдовчиси В. Волкова, шаҳар ободонлаштириш бошқармасининг бошлиғи Ш. Исломов, трамвай-троллейбус бошқармасининг бошлиғи А. Ғаниев, Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министри А. Гаврилов ўртоқлар сўзга чиқиб пассажир транспорти ишида кўплаб камчиликлар рўй бераётганлигини қайд этдилар.

Партия хўжалик активи қатнашчилари йиғилиш охирида барча пассажир транспорти ишчилари ва Тошкент аҳолисига қарата мурожаат қабул қилдилар.

А. ХАТАМОВ,
Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

ДЎСТЛИКНИ ОЛҚИШЛАБ

Низомий номидаги педагогика институти Интернационал дўстлик клубининг 80 дан зиёд аъзоси Фрунзе районидаги завод ва фабрика ишчилари ўртасида тез-тез учрашув кечалари ва лекциялар уюштириб туришади.

Куни кеча институтнинг мажлислар залида «Бизнинг дўстимиз — Ҳиндистон» мавзуида йиғилиш ўтказилди. 250 дан ортиқ киши иштирок этган кечада «Ҳиндистон ҳақида», «Ўзбекистон ва Ҳиндистон маданий алоқалари» деган темаларда докладлар тингланди.

Кечанинг бадиий қисмида студентлар томонидан ҳинд ва ўзбек куй, қўшиқлари ижро этилди.

Яна бир факультет

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат медицина институтида синов мақсадида жамоатчилик ишлари факультети ташкил этилган эди. Унда студентларга врачликдан ташқари, бадиий ҳаваскорлик тўгарагини бошқарадиган, шунингдек, бир қатор жамоатчилик ишларида раҳбарлик қилаоладиган кадрлар тайёрланди. Бир йиллик синов яхши натижалангандан сўнг, жамоатчилик ишлари факультетини ташкил этишга қарор қилинди.

Шу кунларда факультетда 300 дан ортиқ студент таҳсил кўряпти. Энди студентларга врачлик дипломи билан бирга, жамоатчилик ишига раҳбарлик қила олиш тўғрисида ҳужжат ҳам бериладиган бўлди.

Куни кеча факультетда янги ўқув йили тантанали очилди.

Факультетнинг келажаги ҳақида институт ректори, медицина фанлари доктори, профессор У. О. Орипов доклад қилди.

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Горький номидаги рус Давлат академик драма театрининг репертуари янги спектакль билан бойиди. Театр коллективи ленинградлик драматурглар Рацер ва Константиновнинг «Хонума» пьесасини саҳнага қўйди. «Авлобар бекаси» деб номланган бу спектаклни Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Ольга Александровна Чернова саҳналаштирган.

Пьесадаги асосий ролларни Л. С. Мельникова, Н. Г. Хачатуров, Т. Авенессену, П. С. Дроздов, Н. П. Сундукова, О. Овчинникова, К. Захарченко ва бошқалар ижро этишган.

Спектакль рақсларида ва оммавий саҳналарида А. Н. Островский номли Тошкент театр ва рассомлик санъати институти студентлари қатнашади.

Асбобсозлик заводининг кўпгина ишчилари шу кунларда 1974 йил топшириқларини бажариш арафасида турибдилар. Корхона 12 цехининг зарбдор токари Сарвар Мажидов ана шундай ишчилардан бирндир. У корхонада 21 йилдан буён баракали меҳнат қилади.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» КОНТРОЛ ПОСТИ

Чинни заводи қурилишида

Газетамизнинг ўтган сонларида босилган мақолаларда заводдаги энг муҳим масалалардан бири ҳақида, печларга газ ўтказиш билан боғлиқ бўлган ишлар тўғрисида ёзган эдик. Шунингдек, бу ишни амалга оширишда совуққонлик кўрсатаётган «Газмонтаж» бошқармаси коллективи ва Қозоғистон автоматларни монтаж қилиш тресги Тошкент филиали монтажчиларининг ўз вазифаларига масъулиятсизлик билан қарашаётганини танқид қилинган эди.

Ўтган беш-олти кун ичида бу ташкилотлар ишда ўзгариш ясашди. Улар 3-туннель печига керакли барча жиҳозларни монтаж қилишни туғаллашди.

Ўтган сешанба куни ниҳоят печда «зангори олов» ёлқинланди. 3-печда қурилиш-монтаж ишлари тугаллангач, ҳозиргача у ўтин билан қуритилар эди. Энди бу иш «зангори олов» зиммасига «юкланди». Бундай шодиёнага эришилишида «Ташпромстрой» тресги 50-қурилиш-монтаж бошқармасининг бир қатор бригада коллективлари, «Газмонтаж», Қозоғистон автоматларни монтаж қилиш тресги ва завод ишчиларининг хизмати катта бўлди.

ПЕЧДА «ЗАНГОРИ ОЛОВ»

Ғаннбой Жўрабоев бошлиқ бригаданинг аъзолари печда маҳсулотни қуритиш учун этажеркалар тайёрлашда жонбозлик кўрсатишди. Улар печга 37 та шундай «аравача»ни тез ва сифатли тайёрлаб, печни ўз муддатида қуритишга ҳозирлашди.

— Участкамизда илғор, тажрибали қурувчилар кўп, — дейди ихтисослаштириш «Средазтепломонтаж» тресги «Тепломонтаж» қурилиш-монтаж бошқармасининг катта прораби Исмоил Мирзамуҳамедов. — Шунинг учун бизга топширилган ҳар бир ишни сифатли қилиб бажаришга эришмоқдамиз. Бунда айниқса Алексей Марушкин, Эргаш Йўлдошев, Ортиқ Эримбоевларнинг хизматлари катта бўлмоқда. Участка коллективи 1-туннель печига этажеркалар тайёрлашни ҳам муддатидан илгари туғаллашди. 3-туннель печини газ билан таъминлаш ишида яъни, контрол ҳисоблаш асбоб-ускуналарининг ўрнатилишида техник М. Мирхўжаев, Э. Шарипин каби мутахассисларнинг хизматлари ҳам катта бўлди.

Бош корпусдаги ишлаб чиқариш қувватларини белгиланган муддатда ишга тушириш учун яна бир қатор ишларни амалга ошириш керак. Бу Қозоғистон автоматларни монтаж қилиш тресги монтажчиларининг зиммасидадир. Аммо бу иш билан 5 кишигина машғул бўлмоқда. Объектдаги монтажчилар сони камида икки баравар кўпайтирилиши лозим.

Бош корпуснинг қолиплаш бўлимида 93-трестнинг «Промтехмонтаж» бошқармаси қуритиш асбобларини монтаж қилмоқда. Леонид Кретис бошлиқ бригада коллективи бу ишни амалга оширишда ўз касбларининг моҳирлари эканлигини кўрсатишмоқда. Бригаданинг Ҳайдар Исмоилов, Валерий Нелюбин, Юрий Овсянников бошчилигидаги звено монтажчилари объект муҳим аҳамиятга эга эканлигини яхши тушунган ҳолда меҳнат қилишмоқда. Натижада кунлик нормаларини 180 процентга етказиб адо этишаяпти.

«Ташпромстрой» тресги пардоз ишлари бошқармаси сайқалчилари ҳам планеркаларда айтилган танқидий фикрлардан сўнг, ишларида сезиларли ўзгариш ясадди. Иван Тришин бошлиқ кошинкорлар бригадасида 6 нафар сайқалчи бор. Улар бош корпусда кошин полларини қуришяпти. Сергей Салаев, Дмитрий Исаев, Петр Михеев каби пешқадам сайқалчиларнинг меҳнатсеварлиги туфайли бригада кунига 100 — 130 квадрат метрдан пол қилишмоқда. Бу белгиланган нормадагидан анча кўпдир. Сайқалчилар пол ётқизишни 20 декабргача тугаллаш учун кун сайин суръатни оширмоқдалар.

«Тошкент оқшоми» контрол пости аъзолари:
А. ҚУДРАТУЛЛАЕВ,
катта мастер чинни заводи, халқ контроли группасининг раиси;
Э. ЗЕЛЬЦЕР,
корхона капитал қурилиш бўлимининг бошлиғи;
А. НИЁЗОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советини чақириш тўғрисида

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети депутатларга шуни маълум қиладики, 1973 йил 24 декабрда эрталаб соат 11 да республика Билимлар уйида (Киров кўчаси, 23-уй) меҳнаткашлар депутатлари ўн тўртинчи чақириқ шаҳар Советининг III сессияси чақирилади.

Шаҳар Совети қуйидаги масалаларни муҳокама қилади:

1. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети ижроия комитетининг 1973 йилдаги иши тўғрисида ҳисобот.
2. Шаҳар хўжалигини 1974 йилда ривожлантириш плани тўғрисида.
3. Тошкент шаҳрининг 1974 йилги маҳаллий бюджети тўғрисида ва 1972 йил бюджетининг ижроси ҳақида.
4. Ташкилий масалалар.

Депутатлар ўша ернинг ўзида 1973 йил 24 декабрь эрталаб соат 10 дан рўйхатга олинади.

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ.

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

ЯНГИ ЙИЛ ТАРАДДУДИ

Тўқимачилик комбинати маъмурияти шу кунларда арча байрамини қизиқарли ўтказиш учун катта тайёргарлик кўрмоқда. Корхона касаба союз комитети кичкинтойларга совға учун 12 минг сўмдан зиёд, томошалар учун эса 5 минг сўм пул ажратди.

Тўрт кунлик арча байрамида 8200 эркатой Тўқимачилар маданият саройида турли кўринишларни томоша қиладилар. Жумладан, бу ерда кунига 3 марта «Қорбобо» ва «Қорқиз» болаларга совғалар топшириб, қизиқарли ўйинлар кўрсатишади. Арча байрамида цирк ва қўғирчоқ театри артистлари ўйинлари, мультфильмлар намойиш этилади.

Қишки каникул кунларида тўқимачиларнинг фарзандларидан 1200 бола шаҳримизнинг Сув спорти саройида, 600 бола «Юбилей» спорт залида арча байрамини ўтказадилар.

Болаларнинг бир неча группалари ўн икки кунлик муддат билан «Қибрай», «Ўзбекистон 30 йиллиги» дам олиш уйларида, «Юность» саёҳат поезди билан Самарқанд ва Бухоро шаҳарларида бўладилар.

ЙИЛЛИК ПЛАН — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

МАЖБУРИЯТ-ЛАР ИЗИДАН

МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ОШИРИШ — АСОСИЙ МЕЗОН

Киров районн

⊙ 11 ОЙДА ПЛАНГА ҚЎШИМЧА 2. 985 МИНГ СЎМЛИК МАҲСУЛОТ РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИНДИ.

⊙ 140 МИНГ КВАДРАТ МЕТР ТУРАР ЖОЙ САҲНИ ИШГА ТУШИРИЛДИ.

⊙ МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИНГ ЎСИШИ ПЛАН ТОПШИРИҚЛАРИДАН ОРҚАДА ҚОЛМОҚДА.

Собир Раҳимов районн

⊙ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТГА ҚЎШИМЧА 1,6 МИЛЛИОН СЎМЛИК МАҲСУЛОТ РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИНДИ.

⊙ РАЙОН САНОАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ВА МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ТЕЗ СУРЪАТЛАРДА ЎСИШИНИ ТАЪМИНЛАМОҚДА.

⊙ ШАРҚ МЕБЕЛЬ ФИРМАСИ 11 ОЙЛИК ТОПШИРИҚНИ БАЖАРА ОЛМАДИ.

МУСОБАҚАДОШ КИРОВ ВА СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНЛАРИ КОРХОНАЛАРИНИНГ 1973 ЙИЛ 11 ОЙЛИК ИШ ЯКУНЛАРИ

№№ Кўрсаткичлар	Киров районн		Собир Раҳимов районн	
	1973 йилнинг 11 ойида	1972 йилнинг 11 ойида	1973 йилнинг 11 ойида	1972 йилнинг 11 ойида
1. Маҳсулот реализацияси (процентларда)	102.1	101.6	103.4	102.9
2. Пландан ташқари реализация (минг сўм ҳисобида)	2985	2153	4095	3260
3. Реализация ҳажмининг ўсиши (процентларда).	103.8	105.2	115.1	111.4
4. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши (процентларда).	101.7	106.0	115.9	113.2
5. Меҳнат унумдорлиги (процентларда)	102.4	101.1	103.1	101.1
6. Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръати (процентларда).	99.3	103.8	110.6	108.1
7. Меҳнат унумдорлиги ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши (процентларда)	—	65,0	70	65,2
8. Таннархни арзонлаштиришдан келган иқтисод (минг сўм ҳисобида). 10 ойда	—475	+406	—1016	+887
9. Планни бажара олмаган корхоналар сони:	1	2	1	4
а) Маҳсулот реализацияси бўйича берилмаган (минг сўм ҳисобида)	603	441	595	716
б) Меҳнат унумдорлиги бўйича (корхоналар сони)	2	4	4	2
в) Таннарх бўйича (корхоналар сони)	3	4	3	7
г) Камоматга йўл қўйишди (минг сўм ҳисобида)	74	896	175	2194
10. Арзонлаштиришга эришган корхоналар:				
а) Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича (корхоналар сони)	3	1	4	5
б) Меҳнат унумдорлиги бўйича (корхоналар сони)	2	3	4	5
11. Маданий-маиший маҳсулотлар ишлаб чиқариш (планга нисбатан процент ҳисобида) 10 ойда	99.4	99.9	96.8	100.4
12. Маданий-маиший маҳсулотлар ишлаб чиқаришнинг ўсиши (ўтган йилнинг шу даврига нисбатан процент ҳисобида)	111.6	105.1	112.8	121.6
13. Капитал қурилиш (марказлашган молиявий манбаалар) 10 ойдаги кўрсаткичлар				
а) Планга нисбатан (процентларда)	90	84	105	98
б) Турар жой майдони ишга туширилди (минг квадрат метр ҳисобида)	140,2	145.9	70.4	80.3
14. А. Девятова Л. Казанцева ташаббуси бўйича мусобақалашаётганлар сони	4200		6 минг	
15. 1974—75 йиллар ҳисобига меҳнат қилаётганлар сони	2500		2 мингга яқин	
16. Беш йиллик шахсий планини бажарганлар.	120		200 га яқин.	

БЕШ йилликнинг учинчи йили учун социалистик мусобақа ҳақида шартнома тузишган Киров ва Собир Раҳимов районн меҳнаткашлари йиллик мажбуриятни 26 ва 27 декабрда бажариш, планга қўшимча 1,2 ва 2,5 миллион сўмликдан маҳсулот реализация қилишга қарор қилган эдилар.

Йиллик марра эгалланиш арафасида ана шу мажбуриятларнинг ижроси қайта кўриб чиқилди. Собир Раҳимов районн саноат корхоналари, транспорт ва алоқа муассасалари коллективлари 18 декабрда, Киров районида эса ойнинг 20 числосида рапорт беришни мўлжаллашмоқда. 11 ойда кировликлар топшириққа қўшимча 3 миллион сўмлик, Собир Раҳимов районн ишчи-коллективлари эса 4.095 минг сўмлик буюмларни реализация қилдилар. Кўриниб турибдики, мажбуриятнинг асосий бандлари анча ошиғи билан адо этиляпти.

Икки томонлама тузилган мажбуриятда ана шундай банди бор: «Меҳнат унумдорлигини пландагидан 2 процентга ўстиришга эришамиз». Бу пункт шартлари қандай адо этиляпти?

Собир Раҳимов районн меҳнаткашлари Киров районн ишчи коллективларн қўлга киритганига нисбатан маҳсулот реализацияси, ишлаб чиқариш ҳажми, меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича юксак кўрсаткичларга эришган. Уларнинг 110—115 процентдан адо этилгани ҳам ана шуни кўрсатиб турибди. Техникавий-иқтисодий кўрсаткичларнинг энг муҳимлари ҳисобланган бу вазифаларни бажариш бўйича кировликлар орқада қолаяпти. Бу ерда меҳнат унумдорлигини ўсиш суръати планда кўзда тутилганидан ҳам паст даражада. Давлат статистика бошқармаси маълумотларида Киров районида меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажмини ҳеч қандай ўстириш таъминламаганлигининг кўрсатилиши ҳам бежиз эмас. Тўппа-тўғри айтиш мумкинки, кировликлар учун бу ташвишли ҳолдир. Шунинг учун ҳам районнинг айрим корхоналарида бу соҳада юз берган оғир аҳвол атрофлича ўрганилишига, саноатимизнинг асосий йўналишини белгилашда ҳал қилувчи масалаларидан бири бўлган меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан белгиланган тадбирларни бажаришга катта аҳамият бериш кераклиги талаб қилинади.

Районнинг кўпчилик корхоналари йилнинг 11 ойи давомида маҳсулот реализацияси бўйича топшириқларини муваффақиятли уддаладилар. Шу билан бирга, Киров районида «Ўзбексельмаш» заводини ҳам қўшиб ҳисоблаганда 603 минг сўмлик буюмлар халқ хўжалигига кам етказиб берилди. Собир Раҳимов районидаги «Шарқ» мебель фирмаси 595 минг сўмлик маҳсулотни кам ишлаб чиқарди. Чиндан ҳам берилмаган маҳсулот катта суммани ташкил этади.

Киров райондаги «Ўзбексельмаш», минерал сувлари заводлари, 7-босмахона коллективлари маҳсулот таннархини камайтириш бўйича план топшириқларини уддалайолмадилар. Собир Раҳимов районининг республика қурилиш материаллари саноат министрлигига қарашли ёғочни қайта ишлаш комбинати, «Тошкент» ишлаб чиқариш бирлашмаси, 10-автомобиль ремонти заводи меҳнаткашлари ҳам маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан белгиланган вазифаларни бажаралмай доғда қолдилар. Натижада Киров районида буюмлар тайёрлашда 74 минг, Собир Раҳимов районида 174 минг сўмлик ортиқча маблағ сарфланишига йўл қўйилди.

Ҳар иккала районда ҳам кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш ҳажми 1972 йилга нисбатан ўндан биридан зиёд ўсди. Бу, албатта яхши ҳолдир .Шундай бўлса ҳам, мусобақадош районларда маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқариш бўйича 11 ойлик топшириқ бажарилмасдан қолди.

Халқ хўжалигида маданий-маиший молларни ишлаб чиқариш муҳим аҳамиятга эга эканлигини ҳеч қачон эсдан чиқармаслик керак. Шунинг учун ҳам ҳар иккала мусобақадош район меҳнаткашлари бундай молларнинг ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг турларини янгилаш ва сифатини яхшилашни ҳар доим диққат марказларида тутган ҳолда иш кўришлари зарур.

Коммунистик меҳнат зарбдори Виктор Шляхов 25 йилдан буён Тошкентдаги 1-троллейбус депосида ремонтчи бўлиб ишлаб келмоқда. Мунтазам равишда ўз смена — ойлик топшириқларини 1,5 баравар ошириб бажариб, ўз касбини ёшларга қунт билан ўргатаётган бу новатор ишчи кўпдан буён бўлғуси йил ҳисобига меҳнат қилаётир.

СУРАТДА: В. Шляхов.

М. Нуриддинов фотолари.

Бинокор бонг уради!

ҚУРУВЧИЛАР САРСОН

— Ўктам, кетдик нариги объектга, қоришма олиб келишибди.

— Оббо, яна сарсонликми? Эллик олтинчига ҳеч оёғим тортмайди. Одамлар яна қолоқ қурувчилар келишибди, дейишади-да.

Бригадамиз 2 йил муқаддам 2-Қорақамиш массивининг 1-микрорайонида ошхона биноси қурилишига киришган эди. Ҳаш-паш дегунча, бинони тиклаб қўйдик. Фақат баъзи умумий қурилиш-монтаж ишларигина қолган. Ҳатто, айрим хоналари сувоқ ҳам қилинган.

Йил бошида Қорақамишнинг худди шу микрорайонида 57-ошхона қурилишини ҳам бошлаган эдик. Ўтган давр мобайнида ҳалигача биринчи қаватни битказганимиз йўқ. Чунки, объектимизда материал таъминоти жуда ёмон аҳволда. Қоришма келтиришса, ғишт йўқ, у бўлса, темир-бетон плиталари етказиб берилмаётир. Шоферлар эса гоҳ у, гоҳида бошқа объектга материал тўкишади. Шунинг учун, бир қурилиш майдонида материал бўлмаса, бошқасига бораяпмиз. Иш вақтимиз бекор ўтмасин деб шундай сарсон бўлаяпмиз.

Авваллари «Ташроестрой» бошқармасида энг илғор коллектив қайси, деб сўрашгудек бўлишса, албатта, Одина Қобулов бошлиқ бригадамиз коллективи тилга олиниб, Ғулом Расулов, Ўктам Латипов, Ольга Орживиналарнинг номи эсга тушар эди. Ҳа, бригадамиз жуда аҳил, Бизда илғор, тажрибали бинокорлар кўп. Бироқ, иш олиб бораётган қурилиш майдонларимиз ўз вақтида материаллар билан таъминланмаяпти.

Ш. ЭСОНОВ,

«Жилстрой» тресты, «Ташросстрой» бошқармасининг пайвандчиси.

ТОШКЕНТ БЎЙЛАБ.

СУРАТДА: Чилонзордаги Фарҳод кўчасининг бугунги кўриниши. Сўнгги йилларда бу кўчада кўплаб турар жой бинолари, маданий-маиший объектлар, болалар муассасалари қад кўтарди. Ҳозир бу ерда шаҳардаги энг катта саноат моллари ярмаркаси ишлаб турибди.

КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШ ОЙЛИГИ ЯКУНЛАРИ

КЕЛГУСИНИ ЎЙЛАБ

Тошкентликларнинг ҳар йили умумхалқ ҳашарига чиқиб, кўкаламзорлаштириш ойлигида иштирок этиши анъанага айланиб қолди. Шуни айтиш керакки, бундай ҳашарлар 20-йиллардаёқ бошланган эди. Тошкент шаҳар Совети архивидаги рақамларга кўз югуртирар эканмиз, қуйидагиларни ўқиймиз: 1940 йилда 60765 дона дарахт, 11354 дона ёш ниҳол ўтказилган. Бу рақамлар билан бугунги кунда шаҳримизда ўтказилган ойликдаги рақамларни солиштирганимизда, катта ўзгаришларнинг шоҳиди бўламиз. Фақат шу йилнинг кузидагина бўлиб ўтган кўкаламзорлаштириш ойлигида 400 минг дарахт ва 600 минг яшил ниҳоллар ўтказилди.

Шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитети қарорига биноан ўтказилган кўкаламзорлаштириш ойлигига 10 декабрь 1973 йилда якун ясалди. Бугунги кунда баъзи бир хулосалар қилиш мумкин бўлади. Ободонлаштириш бўйича шаҳар штабининг шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари И. Р. Шоабдираҳимов раислигида ўтган навбатдаги мажлисида ана шу ҳақда сўз борди. Шаҳар бўйича план 107 процент қилиб адо этилди. Лекин шуни айтиш керакки, бунда 114 процентини ниҳол ва 99,8 процентини дарахт ташкил этади. Расмлардан кўриниб турибдики, шаҳар бўйича 7 минг дарахт кам экилган.

Дарахт кам ўтқазилишига асосан шаҳар ижроия комитетининг баъзи бир ташкилотларигина айбдордирлар. Шаҳар штабининг мунтазам равишда ўтказиб турилган мажлисларида булар ҳамиша танқид қилинади. Келинг, рақамларга мурожаат қилайлик. Шаҳар маорифи бўлими 15 минг дона дарахт ўтқазиши керак эди. Лекин улар шу кунгача 5.1 дона дарахт ўтқазишган. Ниҳолларни эса, 30 минг дона ўтқазишлари керак бўлса, бугунгача 11,9 минг дона ўтқазишган. Худди шунга ўхшаш рақамларни шаҳар маданият бошқармасида ҳам кўриш мумкин. Бу ерда пландаги 10 минг ўрнига, 5,2 минг дарахт ўтқазилган. Наҳотки шаҳримиздаги 14 та истироҳат боғида дарахт ўтказиш учун бўш ўринлар топилмаган бўлса.

Яқинда берилган маълумотлардан кўриниб турибдики, шаҳардаги барча районлар планни асосан ниҳоллар ўтказиш ҳисобигагина тўлдиришган, фақат чилонзорликлар планни дарахтлар ҳисобига тўлдиришиб, ниҳоллар бўйича берилган план бажарилмаган.

Шаҳар бош агрономи В. Н. Нарутская ўз сўзида ўтқазилган ниҳолларни вақтида парвариш қилиш учун барча агротехникалар тахт қилиб қўйилишини гапирди. Район ободонлаштириш бошқармасидагилар микроўғитларни ўз вақтида солсалар, дарахтларни йилига бир метрга ўсишини таъминлашлари қайд этилди.

Яна бир зарур агротехника қоидасини эсдан чиқармаслик керак. У ҳам бўлса, дарахт илдизларининг яхши «нафас» олишини таъминлашдир.

Ўзбекистонда дарахтларни агротехник усулда яхоб қилиш учрайди. Бу дарахтлар чиниқишини таъминлаш билан бирга, қаттиқ совуқларга жуда ҳам чидамли бўлишини тақозо этади. Энг замонавий усулларни қўллаш билан бирга, бобо деҳқонларимизнинг қадимги усулларини ҳам қўллаш зарурдир. «Тошкент гуллари» конторасн аҳолига кўчатларни шанба ва якшанба кунлари сотишни яхши уюштирмаяпти. Бу идорадагилар штаб қарорига кўра ташкилотларда ва шаҳримиздаги турар жой массивларида кўчат сотишлари керак эди. Бошқа массивларга қараганда Юнусобод массивида бу иш яхши уюштирилмаган. Аҳоли битта дарахт ўтқазиш учун ҳам шаҳар марказига келиб кетишга мажбур бўлмоқда.

Бўш ерларни ўзлаштириб, хиёбонларга айлантириш қониқарсиз олиб борилди. 76 гектар ер ўзлаштирилиб, обод қилинди. Ваҳоланки, планда 173,5 гектар ерга кўчат ўтқазиб, бўшлиқ ўрнини хиёбонга айлантириш кўрсатилган эди. Баъзи бир районлар планни мутлақо бажармадилар. Бунга Чилонзор ва Фрунзе районлари мисол бўла олади. Чилонзорликлар 9,23 гектар ўрнига 7, фрунзеликлар 13,54 гектар ўрнига 4 гектар бўшлиқнигина ўзлаштиришди.

Бўш ерларни ўзлаштиришда шаҳримиздаги кўплаб корхоналар иштирок этиши керак. Лекин улар ёрдам бермаётирлар. Фақат «Юлдуз» фирмаси коллективи, «Строймеханизация» тресты яқиндагина бу ишга киришдилар. Улар Ўзбекистон ССР 50 йиллиги ва Энгельс кўчаларидан София проспектигача иш олиб боришлари керак. Лекин нимагадир баъзи бир ташкилотлар шаҳримизни ободонлаштириш ишида иштирок этиш у ёқда турсин, унга халақит бермоқдалар. Бунга «Главташкентстрой»ни олиш мумкин. Куйбишев район ободонлаштириш бошқармасидагилар Фрунзе ва Бородинский кўчаларидаги хиёбон қурилиши ана шу қурилиш ташкилотининг бу ерда бир ярим гектарлик майдонда қолдириб кетган темир-бетон ва ҳар хил қурилиш ахлатларини олиб кетмаганликлари сабабли тўхтаб ётибди.

Штаб мажлисида гулхоналардан тўғри фойдаланиш ҳақида сўз юритилди. Ҳар бир квадрат сантиметрдан унумли фойдаланиш ва баҳорда экиладиган кўчатлар учун ҳозирдан замин яратиш кераклиги қайд этилди.

Кўкаламзорлаштирувчилар олдида яна бир вазифа турибди. У ҳам бўлса, ирригация ва гидротехника иншоотлари тресты билан бирга шаҳарда ўтқазилган дарахтларни ўз вақтида сув билан таъминлашдир.

Кўкаламзорлаштириш ойлиги плани бажарилди. Лекин, хотиржам бўлиш керак эмас. Ҳали 1974 йил баҳорида кўплаб кўчатлар ўтқазиш керак.

Баҳорда ўтқазиладиган кўчатлар сони ҳам анча катта. 1974 йилнинг бу фаслида 4 минг туп дарахт, 8 минг туп ниҳол ўтқазилади. Баҳор ойида ўтказиладиган кўкаламзорлаштириш ойлигига бугундан замин яратиш керак.

Ю. БИРЕНБАУМ.

Диққат; янгилик

ИНСТИТУТ ТЕЛЕПРОГРАММА КЎРСАТАЯПТИ

Тошкент алоқа электр техника институтининг муаллимлари бир неча дарсхоналарда ўлтирган студентларга лекция ўқиш имкониятига эга бўлдилар. Бу ерда таълим телестудияси ишга туширилди. Зангори экранда тажрибалар, ўқув кинофильмлари намойиш қилинмоқда. Кейинчалик программалар ётоқхоналарда ҳам қабул қилинади. Таълим программаларидан ташқари студентлар ҳаваскорлик тўгаракларининг концертлари ҳам кўрсатилади.

Ҳозир программалар оқ-қора тасвирда кўрсатилмоқда, лекин рангли кўрсатадиган ускуналар ҳам монтаж қилинмоқда. Таълим телемаркази очилишининг ўзи бўлғуси инженерлар учун жуда яхши тажриба бўлди.

Тошкент темир-йўл транспорти инженерлари институтида ҳам таълим телестудияси ишлай бошлади. Тошкент ва Самарқанд Давлат университетларида шундай телестудиялар очиш мўлжалланяпти.

Кейинчалик олий мактаб телестудияларидан давлат телевизион марказлари орқали бутун республикага сиртқи ўқувчилар учун ўқув программалари кўрсатила бошлайди.

(ЎзТАГ).

Жаҳон ойнаси

Динозаврлар ҳужум қилишяпти

Ғарбий Европа матбуотида ҳарбий вақтдаги сводкаларни эслатадиган: «Англия десанти Ла-Манш оша туширилди», «Американиклар Италияга ҳужум қиляпти», «Французлар Бельгияга бостириб кирмоқдалар»... каби «маънодор сарлавҳали» хабарларни тез-тез учратиш мумкин. Гап одатда АҚШ ва Япониядаги ҳамда ўзларининг «Умумий бозор» мамлакатларидаги миллатлараро монополистик бирлашмаларнинг Европа иқтисодий Иттифоқи давлатларига тўхтовсиз бостириб кириши устида бормоқда.

Буржуазия матбуоти бу монополияларни ҳозирги замон бизнесининг «динозаврлари» деб атаб анча аниқ таърифлади. Бу монополиялар ўзларининг кўламлари, қудратлари ва бостириб киришга шай бўлиб туришлари жиҳатидан ҳақиқатдан ҳам алмисоқдаги сут эмизувчи мазкур жониворларни эслатадилар. Улар ўртасидаги фарқ шундаки, миллатлараро монополияларнинг ҳаракатларига динозаврларнинг ибтидоий мияси эмас, балки яхши тайёрланган, энг янги электрон ҳисоблаш техникаси ҳамда хўжаликни бошқаришнинг замонавий методлари билан қуролланган менежерлар армияси раҳбарлик қилади.

Миллатлараро монополияларнинг муттасил равишда ўсиб бориши, уларнинг янгидан-янги мамлакатларга ва ишлаб чиқариш соҳаларига суқулиб кириши. Францияда чиқаётган «Экспресс» журналининг Америкадаги Гудзон институтининг тадқиқотларига асосланиб ёзишича, шунга олиб келадики. 1980 йилга бориб бу монополиялар капиталистик давлатлар экономикасининг ярмини назорат қиладиган бўлиб қоладилар. Америкадаги тўрт минг компания ҳозирнинг ўзидаёқ АҚШ ташқарисида қизларга қарашли 17 минг корхонага эга. Чет эллардаги йирик компанияларнинг филиаллари ишлаб чиқараётган моллар ва кўрсатаётган хизматларининг умумий суммаси ҳозир йилига салкам 300 миллиард долларни ташкил этади. Бу жаҳондаги бир неча ривожланган капиталистик мамлакатнинг бирга қўшиб ҳисобланган миллий ялпи маҳсулотидан ҳам кўпроқдир.

Кўпчилик капиталистик мамлакатлар экономикасида муҳим позиция эгаллаган Америка монополистик бирлашмалари энг катта қудратга эга. Океан орқасидаги концернлар Ғарбий Европада жуда актив ҳаракат қилмоқдалар. Кейинги йилларда Ғарбий Европада ҳам миллатлараро қудратли компаниялар ташкил топди. Уларнинг рўйхатида «Роял датч Шелл», «Филипс», «Данлоп — Пиерлли», «Агфа — Геварт», «АКЗО, «Сен-Гобен» ва бошқа шу каби гигантлар биринчи қаторда турадилар. «Умумий бозорга» илгари олти, ҳозир эса тўққиз Ғарбий Европа мамлакатининг бирлашиши ишлаб чиқариш ҳамда капиталнинг нисбатан оз сонли йирик монополиялар қўлида жамланиб қолиши учун янада кўпроқ ёрдам берди. Айтгандай, Европа иқтисодий иттифоқининг расмий органлари Ғарбий Европада оқибат натижада Америка ва Япония концернлари билан рақобат қилишга қобилиятли бўлган қудратли миллатлараро бирлашмалар юзага келтирилаётганлиги учун бундай жамланишни қўллаб - қувватламоқдалар.

Халқаро монополиялар қудратининг бундай ўсиши муқаррар равишда шунга олиб келадики, улар ўзлари жойлашиб олаётган давлатларнинг парламент ҳамда ҳукуматларига буйруқ бера бошлайдилар. Ғарбнинг иқтисодий қудрати, деб ёзди яқинда ўша «Экспресс» журнали, «ҳукумат ва парламентлар қўлидан бирдан-бир одоб-аҳлоқи фойда олишдан иборат бўлган халқаро менежерлар гуруҳларининг қўлига ўтаётгани тобора сезилаяпти».

Бироқ ҳозирча иш гап сотишдан нарига ўтмаяпти. Европа иқтисодий иттифоқининг раҳбарлари нари борса Ғарбий Европадаги «ўз» халқаро монополияларининг АҚШ ва Япониядаги энг тиришқоқ рақиблар билан рақобат қилишдан қисман сақлаб қолиш учун уринмоқдалар. Францияда чиқаётган «Франс Нувель» журналининг: «Кўпмиллатли қудратли фирмаларни қўллаб-қувватлаш асосий империалистик давлатлар сиёсатида шубҳасиз мустаҳкам боғловчи халқа бўлиб қоляпти» деб гувоҳлик бериб турган бир вақтда «динаозаврлар» билан кураш олиб бориш ҳақида қандай гап бўлиши мумкин ахир.

Бундай шароитда пролетариат миллатлараро компанияларнинг ўзбошимчалигига қарши бирдан-бир изчил курашчи бўлиб чиқмоқда. Шу билан бир вақтда Ғарбий Европадаги турли мамлакатларда бу гигантларга қарашли «Женерал моторс», «Сен-Гобен», «Мишлэн» ва бошқа шу каби корхоналарда банд бўлган меҳнаткашларнинг кейинги ойларда ўтказган иш ташлашлари «Умумий бозор» раҳбарлари қабул қилган ўнлаб резолюциялар ва чақириқларидан кўра таъсирлироқ қурол бўлди.

В. КУЗЬМИН.

(АПН).

БОЛАЛАР ОЧ

БОГОТА, (ТАСС). Латин Америкасида очлик туфайли беш ёшга тўлмаган бир миллион бола ҳар йили ҳалок бўлмоқда. БМТ болалар фондининг директори Роберто Эсгерра Колумбиянинг Пальмира шаҳрида озиқ-овқат ва овқатланиш масалалари бўйича халқаро семинарда сўзга чиқиб, шуни маълум қилди.

Роберто Эсгерра Латин Америкасидаги мамлакатлар аҳолисининг ярми яхши овқатланамаётганлигини ва ҳамиша очликда кун кечираётганлигини уқтириб ўтди.

СОФИЯ ЯНАДА ГЎЗАЛЛАШАДИ

СОФИЯ. (ТАСС). Болгария пойтахтини кўкаламзорлаштириш проблемаси София шаҳар халқ кенгаши уюштирган илмий конференция мавзуи бўлди. Таниқли соҳибкорлар ва гулчилар Софиянинг яшил бойлигини янада ошириш масалаларини қараб чиқдилар.

Кўплаб хиёбонлар ва ўрмон парклари шаҳарнинг об-ҳаво шароитларини ва архитектура қиёфасини яхшилайди, шаҳар аҳолисининг дам олиш жойи бўлиб хизмат қилади. Болгария Халқ Республикаси Министрлар Совети бу йил янги яшил комплекс — Жанубий парк қурилиши лойиҳасини тасдиқлади. Пойтахтдаги мавжуд парклар ва хиёбонлар қаторига 210 гектар майдонли катта дам олиш зонаси қўшилади.

Янги парк қурилишига сарфланадиган маблағларни шаҳар меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 103 йиллигига бағишланган якшанбаликларда ишлаб топишган.

Бўлажак парк территориясида минглаб манзарали ва мевали дарахт кўчатлари, буталар экилиши, бир қанча сунъий кўллар барпо этилиши лозим. Паркнинг гул сотиш доимий виставкасида энг қаҳратон қиш кунларида ҳам янги очилган гуллардан терилган чиройли гулдасталарни сотиб олиш мумкин бўлади.

Софияни кўкаламзорлаштириш бош планига биноан 1990 йилга бориб, шаҳар паркларининг майдонини 4.350 гектарга етказиш кўзда тутилади. Болгария Халқ Республикасининг пойтахти жаҳондаги энг кўкаламзор шаҳарлардан бири бўлиб қолади.

ПРОГРЕССИВ ИСЛОҲОТЛАР ПРОГРАММАСИ

КОЛОМБО, (ТАСС мухбири). Шри Ланка Республикаси ҳукумати ердан фойдаланиш соҳасида прогрессив ислоҳотлар программасини амалга оширмоқда. Катта ерларга хусусий эгаликни тугатиш бу программанинг жуда муҳим таркибий қисми ҳисобланади. Маҳаллий «Дейли Миррор» газетасида босилган хабарга қараганда, ер ислоҳоти ўтказувчи давлат комиссияси ҳозирги вақтгача, 275 минг акрдан кўпроқ ерни ўз назорати остига олди.

1972 йилда қабул қилинган қонунга мувофиқ бир кишига тегишли ернинг миқдори 50 акрдан ошмаслиги керак. Ошиқча ер тортиб олиниб қишлоқ камбағалларига тақсимлаб берилади.

Ер ислоҳоти билан шуғулланувчи давлат комиссияси раисининг ўринбосари Р. Т. Ратнатунга ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: «500 минг акр ерни давлат қўлига ўтказишни ўзимизга мақсад қилиб олдик. Шу кунгача биз 160 минг акрга яқин ерни камбағал деҳқонларга тақсимлаб бердик. Кўпинча бу ерларда деҳқонлар қишлоқ хўжалик кооперативлари тузмоқда. Бу кооперативлар ҳукуматдан ёрдам тариқасида уруғлик, қишлоқ хўжалик асбоблари олмоқдалар».

Е. МЕНКЕС.

Адабиёт ва санъат

ЎЗИМГА АЁН

Ҳали ишонганим йўқ ўғлим
эканлигингга
Ҳали хаёлларимни бир ерга
жамлолмадим.
Аммо шубҳа қилмайман сен билан
шаънлигимга
Наҳотки, сени кутиб бировни
танлолмадим!..
Йигирма баҳоримнинг чечаклари
армуғон,
Олгин, сенга буюрсин қанотли
қўшиқларим.
Овоза бўлиб кетсин биз қураётган
ошён,
Энтикиб олқишласин бахтимни
ошиқларим.
Уларни рад қилганим рашк
бўлмасин йўлингда,
Кўнгил-да бу, бировнинг етовига
юрмайди.
Не йигитлар сарвари тутмоқ
бўлди қўлимдан,
Бирга сайр этмоқ туғул бир бор
суҳбат қурмадим.
Гарчанд сенинг улардан йўқ сира
устунлигинг,
Фақат ўзимга аён-менинг учун
кимлигинг...

Бибисора ТУРОБОВА.

Инсонни куйлаш учун

Шоир ўзи асли йўқ, аммо, одам, олам бор,
Шоир ўзи йўқ, аммо бордир нон, туз, ризқи —рўз,
Оламни кундан-кунга яшнатаркан улуғвор,
Узи куйсиз яшаса туғилажакдир афсус.
Одам шу хил «олам» деб сарфларкан бор кучини,
Заҳматкаш меҳнат, ўзи яратар чин куйчини.
Буғдой бўлиқ ялтиллаб бошоқ тортмаса, айтинг,
Қай кўнгилга сиғади буғдойзорда куйламоқ.
Янги буғдой нонини кўзингга суртган пайтинг,
Қарз-ку ота деҳқонни нондек суйиб сийламоқ.
Ота деҳқон «ризқим» деб тинмаган жоним менинг,
Сизни шарафламоқлик армон, армоним менинг.
Оқ пахтам хирмонлари кўкларга чўзмаса бўй,
Умидларнинг хирмони қорда қолса тасодиф,
Шоир ўз хонасида беркиниб сурганча ўй,
Шавқланса пахтакорнинг хаёлий бахтин ёзиб.
Бевақт қироат қилган бу овоз тинса тузук,
Бевақт қоғоз тирнаган қалам ҳам синса тузук.
Она қўлидай юмшоқ оқ пахтани қучаркан,
Меҳнатнинг наъшасидан кўзларинг ёшланмаса.
Сумбуланинг сувидай қуёш нурин ичаркан,
Сумбуладек тиниқ куй дилингда бошланмаса.
Гарчанд-ки, шу тупроқнинг нон-тузи билан ўсдинг,
Куйчиси эмассан сен, қаламни тутма дўстим.
Қулоқ сол, хирмонларнинг қўшиғи кўклардадир,
Ердаги чумоли ҳам елкалабди ўз юкин.
Кошонасида қуёш ўқимоқда шаън сатр,
Қанча хуш оҳангларни ортмоқлаб кетмоқда кун.
Карвон борар, ҳавасга учирмагин дил қушинг,
Сафларида сен ўзинг юра олмасанг жўшиб,
Беш чаноқда орзудай гупуриб пахта унсин,
Қуёшга боғланар ер унинг толаси билан.
Бу толага тирмашиб қуёшга чиқар инсон;
Уни куйламоқ керак авж пардада, ҳа, баланд!
Эшит янграр ҳар лаҳза оламнинг қалбин рози,
Улуғвор замонага улуғвор куйчи лозим.

СИНГИЛГИНАМ, СИНГИЛГИНАМ...

Сингилгинам, сингилгинам, шўх малакка ўхшайсан,
Болакай қўлидан учган бир варракка ўхшайсан.
Уни қўлидан сени олиб кетди шамоллар,
Бу кун шамоллар қўлида кўп ҳалакка ўхшайсан.
Шамоллар-ей, Сиз варракни туширмангиз лойларга,
Сингилгинам нолалари жўр бўлмасин найларга.
Суриб, суриб, ерга уриб қанотларин синдирманг,
Ахир унинг хаёллари ошно эди ойларга.
Бола уни ҳамон суйиб, ҳамон излаб юрадир,
Бола бағри уни қўмсаб, ҳамон бўзлаб юрадир.
«Бир варрагим бор эди, о, учди, қайтиб тушмади,
Топарманми энди уни» —ҳамон сўзлаб юрадир.
Сиз бошини айлантириб уни йўлдан урдингиз,
Ерга қайтиб тушмасин деб ўзга ёнга бурдингиз.
Қувиб, қўлларин узатиб етолмади болакай.
Сиз варракни олиб қочиб сарсари югурдингиз.
Бугун нега имиллайсиз, ўша шиддат, ўт қани?
Куч топмайсиз денгизлардан елдай елиб ўтгани.
Гар тушириб қолдирсангиз, варракни ғарқ қилар сув,
Ғарқ қиласиз, ишонч билан барингиздан тутганни.
Болакайнинг ишонгани, кўз қораси эди у.
Аммо осмон гиргиттони, овораси эди у.
Осмонларнинг бағрига шод учганида қай бир дам,
Шамоллар-ла иноқлашди, шудир насиб деди у—
Варрагим-а, шўхлигингдан савдо орттирдинг тоқай,
Ҳамон сени унутолмай қўмсаб юрар болакай.

Ҳалима ХУДОЙБЕРДИЕВА.

Ҳаёт фалсафаси

Биргина ёмон сўз билан оламни бузиш мумкин. Аммо, биргина яхши сўз билан оламни обод қилиб бўлмайди. Бунинг учун амалий иш ҳам керак.

* * *

Пиёз пўсти жуда юпқа. Лекин, у етти қават қобиқни ҳар балодан сақлайди.

* * *

Оққуш ўз ризқини денгиздан топсада, лекин у қирғоқдан узоқлашмайди.

* * *

Бир хил кишининг ўзидан сояси катта бўлади.

* * *

Қурбақа қанча қурилламасин барибир у ўз кўли ҳақидаги ҳикоядан бошқа нарсани айтолмайди. Лочин доим сукутда, аммо унинг ҳар бир қанот қоқишидан дунё, замонлар ҳақидаги ҳақиқатни англаб олиш мумкин.

* * *

Шабада бир йўсинда эсиб туради. Аммо бу шабададан ҳар бир дарахт, гиёҳ ўзича тебранади.

* * *

Ҳаёт ҳам мисоли денгиздир. Гоҳида у тўлқинли, гоҳида тинч.

* * *

Ёмон йўлдан юрганингда яхши йўлнинг қадрини биласан. Яхши йўлдан юрганингда эса ёмон йўлнинг азоби хаёлингга ҳам келмайди.

* * *

Тоғ чўққиси қанчалик юксак бўлгани билан қуёш нурини тўсолмайди.

* * *

Капалакнинг бутун вужуди қанот. Лекин, у кўкда, баланд парвоз қилолмайди.

* * *

Коинот минг-минглаб тилсим демакдир. Ер шу тилсимнинг фақат бирginасидир.

* * *

Эл, замон тўқ, тинч бўлса ваҳший ҳайвонларнинг ваҳшийлиги сусайиб, одамга бепарво бўлиб қолади. Қизиқ, баъзи одамлар қанчалик тўқ, тинч бўлса у тобора чин одамийлик ҳолатини йўқотиб боради.

* * *

Халқ ботирни, олимни, шоир, ёзувчи, донишманд, сайёҳни чин дилдан ҳурмат қилади. Лекин, барибир улар кимларгадир ёқмайди.

* * *

Довондан ўтмагунча унинг орқасида нима борлигини билмайсан.

* * *

Қамиш ботқоқликда ўсади. Ичининг қавак, бўш бўлишлиги шундан бўлса керак.

* * *

Дарё юзасида қалқиб оқиб кетаётган хас-чўпнинг денгизга етиб боришига сира-сира кўз тутма. У яна бирор хас-чўпга илашиб, ярим йўлда қолиб кетади.

* * *

Тақдир лавҳалари пешонага эмас, ақл дафтарига ёзилган бўлади.

* * *

Дарёлар қуйилиб турмаса денгизнинг кўлдан фарқи қолмайди.

ЙЎЛ РУБОИЙСИ

Кўрдим, бор экан юраклар нурли, қуёш
сингари,
Кўрдим, бор экан юраклар ўтли, оташ
сингари.
Бу икки кўзлар кўрмайин кўпни жам этди
борни.
Кўрдим, бор экан юраклар оддий бир тош
сингари.

МУҲАББАТ ҲАҚИДА

Юрагида севги олови бўлмаган одамнинг кўзида меҳр чўғи бўлмайди.

* * *

Нима кўп дард кўп. Ҳеч қандай дарддан қўрқмайман. Фақат ошиқлик дардидан қўрқаман. Бу дард кишини гоҳида доно қилса, гоҳида телба қилур.

* * *

Жонинг ичра бир жон — маъшуқа жонини олиб юр, доимо. У сени камолот чўққисига элтади.

* * *

Жоннинг ширин, азизлиги ишқ ширинлиги олдида ҳеч нимага арзимай қолади.

* * *

Чин ошиқ вақти келса ўз жонидан кечиши мумкин. Лекин маъшуқа ишқидан ҳеч-ҳеч воз кечаолмайди.

* * *

Ишқ, севги олови мангу, умри боқий оловдир. Бу олов сўнаркан ўз-ўзидан кишилик жамияти барҳам топади, коинот гўзаллиги барбод бўлади.

Тошмамат РУЗИБОЕВ.

Кўргазма зали бўйлаб

ОСОЙИШТАЛИК ПОСБОНЛАРИ ТАСВИРИ

Шу кунларда Санъат саройида СССР Маданият министрлиги, Ички ишлар министрлиги ҳамда СССР Рассомлар союзи томонидан ташкил этилган «Ҳамиша ҳушёр» деб номланган кўчма кўргазма намойиш этилмоқда. У Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллиги ва Совет милициясининг 55 йиллигига бағишлаб ташкил қилинган. У бир қатор республикаларда намойиш этилиб, яқинда Тошкентга етиб келди.

Кўргазмада барча қардош республикалар рассомлари, ҳайкалтарошларининг совет милициясига бағишлаб ишлаган асарлари қўйилган. Улар орасида СССР Ички ишлар министрлигининг рассомлар студияси ижодкорларининг ишлари ҳам бор. Жанр жиҳатидан ранг-баранг бу асарларнинг муаллифлари ичида таниқли ижодкорларни ҳам, ёш, истеъдодли мўйқалам соҳибларини ҳам учратиш мумкин.

Совет милицияси Владимир Ильич Лениннинг ташаббуси билан Совет ҳокимиятининг дастлабки кунларидаёқ ташкил этилганди. Унинг асосий вазифаси янги ҳокимиятни ички душманлардан ҳимоя қилиш, жамиятга ёт бўлган безорилар, пиянисталар, ишёқмасларга қарши кураш, деб белгиланган эди. Ўтган 55 йил мобайнида Совет милицияси ўз вазифасини шараф билан адо этиб келмоқда. Кўргазмадан асосий мақсад милиция босиб ўтган шонли йўл, унинг бугунги фаолиятини бадиий асарлар орқали очиб беришдир.

Кўргазма милициянинг совет ҳокимияти дастлабки йиллaridаги фаолиятини акс эттирувчи асарлар билан очилади. Томошабин диққатини, энг аввало, СССР Давлат мукофотининг лауреати Б. В. Шербаков ишлаган «В. И. Ленин ва Дзержинский» деб номланган асари жалб этади. Унда доҳий ва Дзержинский қиёфалари жуда ҳаётий акс эттирилган. Улар муҳим масалалар ҳақида берилиб гаплашишмоқда. Балки суҳбат ички душманларга қарши курашнинг муҳим эканлиги ҳақида бораётгандир. Балки Дзержинский В. И. Ленинга ички курашларнинг натижалари ҳақида гапириб бераётгандир. Суратни томоша қилганда ана шу фикрлар киши хаёлига келади. Н. М. Горенишевнинг «Ленин ва Дзержинский» ҳайкали ҳам худди ана шу мавзуда. Бу ёғочдан ишланган ҳайкалда уларнинг суҳбати бошқачароқ тарзда акс эттирилган.

Совет милициясининг энг биринчи формаси, кийимлари қандай бўлган? Чунки ўтган йиллар мобайнида форма ҳам замонга мослашиб, ўзгариб борган. Рассом К. А. Вяловнинг 1923 йилда ишланган «Милиционер» асаридан бу саволга жавоб топиш мумкин. Суратда 20-йиллардаги милиционернинг қиёфаси, унинг социалистик қонунчилик постида ҳушёр турганлиги ўзига хос услубда акс эттирилган. П. М. Шухмининг «Милиционер постда» деб номланган асари 1932 йилда яратилган. Унда совет милициясининг 30-йиллардаги фаолияти ўз аксини топган.

Кўргазмадаги кўпгина асарлар милициянинг ҳозирги фаолияти ва ташвишлари, унинг олийжаноб кишилари қиёфасини акс эттиришга бағишланган. Кишинёвлик рассом Г. Е. Мунтяннинг «Тинч уйқу» деб номланган асари бу жиҳатдан диққатга сазовор. Унда милиция фаолиятининг бош мақсади ўз бадиий ифодасини топган. Хона ичидаги бешикда кичкина гўдак ухламоқда. Унинг уйқусини бузадиган ҳеч нарса йўқ. Очиқ деразадан шаҳар кўчалари кўриниб турипти. Ярим кеча. Аммо икки милиционер кўчада суҳбатлашиб турибди. Атроф ҳозирча жим-жит. Милиционерлар гўдакнинг тинч уйқусини қўриқлаб турибдилар. Бу символик ифода кишида ёрқин таассурот қолдиради.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. И. Ульконинг «Тарих биз билан» деб номланган асарида уч авлод вакилининг суҳбати тасвирланган. Босмачиларга қарши курашда қаҳрамонлик кўрсатган, энди эса кексалик гаштини сураётган оқ сочли киши ёш йигитга ўз қиличини совға қилмоқда. «Олтин юлдуз» тақиб олган ҳарбий киши эса бу маросимни мамнуният билан кузатиб турибди. Рассом ўз асарида авлодларнинг ўзаро алоқасини, энг яхши фазилатлар авлоддан-авлодга ўтишини бадиий акс эттиришга интилган.

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Р. Чорневнинг «Ҳ. Азимов портрети» асарида эса тошкентлик милиция сержанти қиёфаси акс этган. Совет милициясига хос бўлган энг яхши фазилатларни муаллиф ўз қаҳрамони қиёфаси орқали беришга ҳаракат қилган.

Кўргазмадаги асарларни мавзу жиҳатидан бир неча бўлимга бўлиш мумкин. Шулардан бири қаровсиз болалар ва ёмон йўлга кириб қолган ўсмирлар мавзусидир. Латвия ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби И. А. Зариннинг «Янги бўсағада» деб номланган асари ана шу ҳақда. Унда 20-йиллардаги бир манзара тасвирланган. Милиционер иккита қаровсиз болани болалар уйига етаклаб келаётир. Унда Совет ҳокимиятининг дастлабки йиллaridаёқ «Ҳамма нарса болалар учун» деган шиор, қаровсиз болаларга қилинган ғамхўрлик бадиий ифодасини топган.

РСФСРда хизмат кўрсатган рассом Г. Н. Широковнинг асари «Суд давом этмоқда» деб номланган. У жуда ҳозиржавоб мавзуга бағишланган. Ҳозирги пайтда содир бўлаётган жиноятларнинг катта қисми ўсмирлар томонидан қилинаётганлиги сир эмас. Улар гоҳ «тўқликка шўхлик», гоҳ безориларга қўшилиб қолиш оқибатида бу йўлга қадам қўядилар. Жиноят содир қилингач, улар ўз ишларининг оқибатини ўйлай бошлайдилар. Аммо сўнгги пушаймон уларга ёрдам бермайди. Асарда худди ана шу мавзунинг бадиий ифодасини кўрамиз. Суд бўлаётган жой. Уч ўсмир «Қора курсида» ўтирибди. Уларнинг бири саволга жавоб бермоқда. Бошқаси ўз қилмишидан азобланиб, хаёлга чўмган. Яна бири одамларга қарашдан уялиб, ерга қараб олган. Уларнинг ўзлари ҳам қилган ишларидан пушаймон. Аммо энди кеч. Одил суд олдида жавоб бериш керак.

Ўт ўчирувчилар фаолияти ҳам қатор асарларда акс эттирилган. Л. П. Межбергнинг «Ўт ўчирувчилар Одесса мудофааси кунларида» асарида Улуғ Ватан уруши йилларидаги воқеалар тасвирланган бўлса, тбилисилик З. А. Нижарадзенинг «Ўт ўчирувчилар» сурати уларнинг бугунги фаолиятига бағишланган. Вильнюслик Л. Г. Пашкаускайтенинг офорт суратлари ҳам диққатга сазовор. Уларда Вильнюс шаҳри ўт ўчирувчиларининг инқилобдан олдинги ва ҳозирги қиёфаси, ўт ўчириш воситалари акс эттирилган.

Безориларни, пиянисталарни, порахўрларни фош этувчи қатор сатирик плакатлар ҳам кўргазмадан ўрин олган. Кукриникси, Г. В. Шегловларнинг сатирик плакатлари шулар жумласидан.

Кўргазма томошабинларда катта таассурот қолдирмоқда. Уларнинг кўпчилиги ўз фикрларини кўргазманинг таассуротлар дафтарида ёзиб қолдиришган. Тошкент Давлат университетининг студенти М. Вафоева шундай деб ёзипти: «Менда «Суд давом этаяпти» деб номланган асар катта таассурот қолдирди. Унда тасвирланган ўсмирлар қиёфаси сермаъно. Улар ҳозир ўз қилмишларидан пушаймонликлари, виждон азобида қийналаётганликлари кўриниб турибди. Аммо энди кеч. Инсон ҳамиша ўз ишларининг масъулияти ҳақида ўйлаши керак...» Бундай ёзувлар дафтарда жуда кўп. Улар кўргазмадаги асарларнинг ҳаётийлиги, ҳозиржавоблиги замон билан ҳамнафаслигини кўрсатади.

Н. МУҲАММАДИЕВ.

СУРАТЛАРДА: Н. Е. Широковнинг «Суд давом этмоқда», Н. М. Горенишевнинг «Ленин ва Дзержинский», Р. Чориевнинг «Ҳ. Азимов портрети» асарларидан фоторепродукция.

Ю. Бутусов фотолари.

Янгиликлар, фактлар

ФИЛЬМ ҲАҚИДА МУНОЗАРА

М. Халфиннинг «Ўгай она» қиссаси асосида суратга олинган шу номдаги фильм юзасидан Қарши шаҳридаги темирйўлчилар клубида мунозара бўлиб ўтди. Қаршилик томошабинлар нинг фикрига кўра, бу фильм кишини тўлқинлантирмасдан қололмайди. Фильм инсон бурчи тўғрисида, келажак кишисини тарбиялаш учун унинг жуда катта масъулиятлари ҳақида ўйлаб кўришга мажбур қилади.

(ЎзТАГ).

МУЗИКА ЯНГРАМОҚДА

Домла Ҳалим Ибодов номли Бухоро музика мактабида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Ўзбекистонда кекса шу музика билим юртининг педагоглари ва ўқувчилари ижросида совет композиторларининг янги асарлари, классик композиторларнинг асарлари янгради.

(ЎзТАГ).

„УЗБЕКФИЛЬМ" ДА СУРАТГА ОЛИНМОҚДА

«Узбекфильм» студиясида Урта асрнинг буюк олими Абу Райҳон Беруний ҳақидаги икки фильм суратга олинмоқда. Фильмнинг режиссёр Шуҳрат Аббосов экранлаштираяпти.

Беруний кўп йиллар Хоразмда яшаган. Урта Осиёнинг бу қадимий шаҳри ўз даврида кўплаб буюк кишиларни ўз паноҳига олган эди. Бу ерда Берунийнинг устози улуғ олим Ибн Ироқ шунингдек файласуф ва олим Абу Али ибн Сино яшаб ижод қилишган. Фильм ижодкорларининг мақсади ҳам Беруний асарлари тасодифан дунёга келмаганини кўрсатишдир.

Беруний ўз даврининг буюк шахси эди. Ҳозирги давргача унинг ҳаётида жуда кам далиллар сақланиб қолган. Лекин ана шу оз маълумотлар ҳам олимнинг ёрқин ва ишончли образини яратиш имконини беради. Яқинда студия павильонида шундай эпизодлардан бири суратга олинди.

Золим хон Маҳмуд Ғазнавий аввал Берунийни қатл этишга қарор қилиб кейин бу фикрдан қайтади. Маҳмуд ўзининг шохлар шаҳаншохи бўлиши учун Беруний сингари олим унинг ёнида бўлмоғи лозимлигини билар эди.

Шунда Беруний Маҳмуднинг сафар қилишидан мақсади босқинчилик эканини акс эттирган асарини ўқиб беради. Қутуриб кетган шох китобни ҳозироқ ёндириб ташлашни буюради. Беруний ёзганларини оловга ташлайди ва ёнишини томоша қилади. Кейин эса золим шохга қараб, бу китобнинг нусхалари кўп эканлигини дунё бу воқеалардан барибир хабардор бўлишини айтади.

— Ана шу эпизодларни суратга олар эканмиз ушбу буюк шахснинг янгидан-янги қирраларини ўзимиз ҳам кашф этгандек бўлаяпмиз,— дейди Шуҳрат Аббосов.

Фильм консультантлари олимлар — Узбекистон Фанлар академиясининг вице президенти Иброҳим Мўминов, Узбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Галина Пугаченкова санъатшунослик фанлари доктори Лазарь Ремпель.

Г. РЕПИНСКАЯ.

КЎРГАЗМА УКРАИНАГА ЖЎНАТИЛДИ

Яқиндагина Тошкентдаги Ўзбекистон халқ амалий санъат музейида Украинанинг Гуцуль ўлкаси халқ санъати кўргазмаси намойиш қилинди. Дўстларимизнинг ёғоч, сополдан тайёрлаган совға буюмлари, гиламлар, миллий кийим-кечаклар томошабинларга манзур бўлди.

Энди, ўзбек халқ амалий санъати кўргазмаси Ивано-Франко области Коломия шаҳридаги музейда намойиш қилинади.

БУГУН
200 ЭКСПОНАТДАН ИБОРАТ САНЪАТ АСАРЛАРИ КЎРГАЗМАСИ УКРАИНАГА ЕТИБ БОРДИ.

Украин томошабинлари Бухородаги зардўзлик фабрикасида тайёрланган нафис кийим-кечакларни, Марғилондаги «Атлас» фирмасида ишлаб чиқарилган ранг-баранг атласларни, Тошкентдаги чинни буюмлари заводида тайёрланган нафис чойнак, пиёла, лаган, вазаларни, шунингдек, ўзбек миллий матоларини, Риштон усталари яратган сопол буюмлар, ёғочдан ўйиб ишланган рўзғор анжомларини кўришга муяссар бўладилар.

Ўзбек халқ амалий санъатининг ноёб намуналари Олмаота, Таллин шаҳарларида ҳам намойиш қилинган эди. Бундай кўргазмалар келгуси йилда Рига ва Фрунзе шаҳарларида кўрсатилади.

БУ КЎНГИЛ

Ҳар мушкилни ҳал қилганда чиройнинг ўзи
Дунёда бўлмасди шунчалар чигил
Шунчалар ҳасрат
Кўз ёши.
Мажнун толнинг толим-толим кокилларидан
Жилғаларнинг чулдираб куйлашларидан
Бир ҳовуч юлдуз
Бир тилим ойдан
Чиройлироқ дунёда ўзга нима бор...
Боғ оралаб пилдираган кумуш сўқмоқлар.
Новдаларда хандага чоғланган куртак
Қайрилма қиличдай
Тўлин сойлардан
Кўз яйратар дунёда ўзга нима бор...
Бир боғлам ялпизни босиб бағрига
Оламдан армонсиз кўз юмса арзир.
Оламда ялпиздай ардоқли
Не-не гулшан
Не чаманлар бор...
Ҳар мушкилни ҳал қилганда чиройнинг ўзи
Дунёда бўлмасди шунчалар чигил
Шунчалар ҳасрат
Кўз ёши.
Дунёда кўнгил деган гап ҳам бор аҳир
Эҳ, кўнгил...

* * *

Бугун менинг ёшим йигирма тўққиз,
Хиёбон бағрида кезиб юрибман.
Ўйларим сарсари учади тигиз,
Йигирма тўққизда нима кўрибман!
Умримнинг ярмини ўтибман яшаб,
Тарозу палласи туриб қопти тенг.
Бирида ёшлигим — бирида яшнаб,
Ҳали юз очмаган умидларим, денг.
Умидларим кўпдир ёниқ, ғурурли,
Азиз одамларга бўлашгум уни.
Ёруғ кунларим бор, бахтли, сурурли,
Азиз одамларга улашгум уни.
Менга мерос қолган тўлғоқ асримнинг,
Серташвиш кунлари қисматимга жўр.
Авлодлар орзуси — орзум асримнинг
Пойдевори бўлди, ўчоғида қўр.
Роса қад ростладим, умид ва кураш —
Йўлида сафдаман, кўксим ҳам яланг.
Менинг ёшимдаги тенгқур, курradош,
Ҳали олдимизда қанча зафар, денг.

Тўлаган ТЎХТАЕВ.

Республикамиз амалий санъат усталари ҳам Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигига муносиб совғалар ҳозирлаяптилар.

СУРАТДА: таниқли наққош Т. Тўхтахўжаев юбилейга атаб тайёрлаган безакли буюмлардан намуналар. О. Апухтин фотоси.

ИККИМИЗ

Гоҳо тўқнаш
келганимиз дам,
Сиртдан сипо тутамиз
ўзни.
Дарров четга оламиз
кўзни,
Нотанишдай кетамиз
илдам.
Келажакни этамиз
пайдо,
Хаёл суриб, сархуш ва
чечан.
Дуч келганда ўтамиз
сипо,
Е сен мағрур, ё мен
уятчан.

Гулчеҳра РАҲИМОВА.

Қувноқ сатрлар

— Янги ўқитувчиларинг, яхшимикин? — сўради ўғли мактабдан келгач дадаси.

— Йўқ, — жавоб берди ўғил. — Бу ўқитувчимиз ҳеч нарсани билмас экан, ҳамма нарсани ўқувчилардан сўрайди.

* * *

— Биласизми, дада, — ҳовлиқиб гапира бошлади мактабдан келган Алишер, — расм ўқитувчимиз отни танимаскан.

— Қаёқдан билдинг?

— Бугун дарсда отнинг расмини чизиб кўрсатсам, «Бу нималнинг расми?» дейди.

* * *

Икки ўртоқ баҳслашиб қолди.

— Қани айт-чи, қуёш фойдалими, ой?, — сўради бири.

— Менимча ой.

— Нега?

— Нега бўларди, ой қоп-қоронғу тунда нур сочиб одамларнинг йўлини ёритади. Қуёш бўлса куппа-кундуз, ҳеч кимга кераги йўқ пайтда нур сочади.

* * *

— Нималар сувдаям, қуруқликдаям яшайди, — сўради ўқитувчи.

— Денгизчилар! — шошиб жавоб берди Алишер.

З. ОДИЛОВА.

● Юбиляримиз

ШАРАФЛИ ЙЎЛ

БУГУН Ф. ЭНГЕЛЬС НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНИГА 25 ЙИЛ ТЎЛДИ. ШУ МУНОСАБАТ БИЛАН, НАВҚИРОН ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИДА ЧОРАК АСРЛИК ЮБИЛЕЙ ТАНТАНАЛАРИ ЎТКАЗИЛМОҚДА. ҚУЙИДА ИНСТИТУТ КОЛЛЕКТИВИ БОСИБ ЎТГАН ШОНЛИ ЙЎЛИ ҲАҚИДА МАТЕРИАЛЛАР БЕРИЛДИ.

Институт интернационал дўстлик клубининг аъзолари мамлакатимизнинг бир қатор олий ўқув юртлари студентлари ва дўст мамлакатлардаги тенгдошлари билан алоқалар ўрнатганлар. Айниқса Буюк Британия Компартияси ва унинг округ комитетлари билан ўрнатилган алоқалар диққатга сазовордир. Институтда Буюк Британия компартияси музейи ташкил қилинган. Бу музей ҳар куни республикамизнинг турли шаҳарларидан келган ўқитувчилар билан гавжум бўлиб туради.

Юқоридаги суратда: музей раҳбари Д. М. Меленевский суҳбат ўтказмоқда.

Пастдаги суратда: студентлар француз тилини ўрганмоқдалар.

Жонажон партия ва ҳукуматимиз ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни замонамизнинг ажойиб кишилари бўлиб етишишларида тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Айниқса, малакали мутахассислар тайёрлаш ишига қилинаётган ғамхўрлик намуналари чексиздир. Биргина шаҳримизда 18 олий ўқув юрти ишлаб турганлиги фикримизнинг далилидир. Бизнинг институт коллективи, студентлари партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ҳимматидан баҳраманд бўлмоқда. 1968 йилда институтга пролетариатнинг улуғ доҳийси Фридрих Энгельснинг муборак номи берилди. Ҳозирда билим масканида инглиз, немис, француз тиллари, сиртқи, кечки, ўқитувчилар малакасини ошириш ва тайёрлов факультетлари ва 28 кафедра ишлаб турибди. Ушбу ўқув йилида 26 миллат вакили бўлган 5258 нафар студент таълим олмоқда.

Ўтган чорак аср давомида 8963 нафар чет тили ўқитувчиси тайёрлаб етиштирилди. Дастлабки ўқув йилида 55 ўқитувчи ишлаган бўлса, ҳозирда уларнинг сони 430 тага етди.

Ҳар йили ўқитувчилар тажриба алмашиш ва илмий командировкалар учун Москва, Ленинград, Киев, Минск ва бошқа шаҳарларга юборилмоқда. Сўнгги уч йил ичида 150 чет тили ўқитувчиси малака ошириш курсларида билимларини оширдилар. Ижтимоий фан ўқитувчилари Москва, Киев ва Тошкент Давлат университетлари қошидаги малака ошириш институтларида таълим олмоқдалар.

Институтимизда ишлаб турган малака ошириш факультетида қардош республикалар олий ўқув юртларининг 675 чет тили ўқитувчиси ўз малакаларини ошираптилар. Немис тили факультетининг ўнлаб ёш педагоглари Берлин ва Лейпциг университетларида ўн ойлик стажировкани ўтдилар. Қатор ўқитувчилар узоқ вақтлар давомида Англия, Франция ва АҚШда бўлдилар. Кўпгина педагоглар мамлакатимизнинг Москва, Ленинград, Горький, Воронеж, Олмаота, Боку ва бошқа шаҳарларидаги илмий-назарий ва илмий-методик конференцияларда иштирок этдилар. Барча тил кафедраларида программалашган қўлланмаларни яратишга катта эътибор берилмоқда. Инглиз ва немис тиллари грамматикаси, қатор машқлар тўпламлари яратилди.

Ўқув процессини такомиллаштириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келинмоқда. Бу ҳақда турли кўрув ва эшитув кўргазмалари воситаларидан кенг фойдаланилмоқда. Масалан, КПСС тарихи кафедрасида муҳим тарихий воқеаларга, машҳур революционерларнинг ҳаёти ва фаолиятига бағишланган кино ва диафильмлар намойиш қилинмоқда.

Институт ўқитувчилари ўқув телевизион эшиттиришлари курсларини ишлаб чиқиш ва уларни амалиётда кенг тадбиқ этиш учун фаол ҳаракат қилмоқдалар. Инглиз ва немис тиллари бўйича телевизион курсларга нашр этилган қўлланмалар студентлар ва ўқитувчилар жамоатчилиги томонидан маъқул топилди.

Институтда студентлар илмий жамияти муваффақиятли ишлаб турибди. Ҳозирда 103 тўгаракда 1000 дан ортиқ студент илмий-тадқиқот ишлари билан шуғулланмоқда. Институт студентлари ижтимоий, педагогика ва филология фанлари бўйича энг яхши илмий ишлар билан республика ва Бутуниттифоқ конкурсларида актив қатнашмоқдалар. Шу йил студентлар илмий ишларининг энг яхши кўрсаткичлари учун Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий Вимпели билан мукофотланди. Интернационал дўстлик клуби қизиқарли ва муҳим ишларни олиб бормоқда. Клуб аъзолари РСФСР, Озарбайжон ва бошқа республика олий ўқув юртлари билан дўстлик алоқаларини ўрнатганлар. Клуб ўз фаолиятини инглиз тили факультетида ташкил этилган Буюк Британия Компартияси музейи билан чамбарчас боғлаб олиб бормоқда. Бу музейда 100 дан ортиқ экспонат бор. Ёшлар Буюк Британия Компартиясининг қатор округ комитетлари билан, бош секретари Жон Голан билан хат ёзишиб туришади.

Институтда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллик юбилейига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Юбилейга бағишлаб ижтимоий-сиёсий ўқишлар назарий конференциялар, тематик кечалар ўтказилмоқда.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг буйруғи бўйича бизнинг институт 1965 йилдан бери ўқув процессида техника воситаларидан фойдаланиш бўйича таянч олий ўқув юрти ҳисобланади.

Ўзбекистон мактаблари учун бизнинг ўқитувчилар томонидан яратилган оригинал дарсликлар СССР Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмасида намойиш этилмоқда. Олмаота Давлат чет тиллар педагогика институти билан бўлаётган социалистик мусобақада алоқа ва ҳамкорлик мустаҳкамланмоқда.

КПСС XXIV съезди педагогика олий ўқув юртлари ходимлари олдига шарафли вазифалар қўйди. Биз педагоглар ўқув-тарбиявий ишларни такомиллаштиришимиз, тайёргарлик сифатини ва педагогика кадрлари малакаси савиясини оширишимиз лозим. Студентларни ғоявий чиниқтириш ва уларни совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш билан бирга, коммунизм қуришдек улуғвор вазифага муносиб ҳисса қўшамиз.

Т. ЖЎРАЕВ, ректор, профессор.
И. САЪДУЛЛАЕВ, партия комитетининг секретари, доцент.
В. Ф. ТЕЛЬЦОВ, проректор, доцент.

Олим ва мураббий

Чорак асрдан бери институтда меҳнат қилиб келаётган ўқитувчилардан бири — инглиз тили грамматикаси кафедрасининг мудираси, доцент Эльвира Сергеевна Азнауровадир.

У инглиз тили стилистикаси ва таржимаси соҳасида танилган, докторлик диссертациясини ҳимоя қилиш арафасида. У институтимиз хотин-қизлари орасидан етишиб чиқаётган биринчи бўлажак фан докторидир.

Э. С. Азнаурова ўзигагина эмас, барча ҳамкасбларига нисбатан ҳам талабчан. У раҳбарлик қилаётган кафедранинг барча аъзолари катта илмий- тадқиқот ишларини олиб бормоқдалар.

Ҳурматли Эльвира Сергеевна! Институтимиз юбилейи муносабати билан сизни муборакбод этамиз!

Г. И. СТРАВЧИНСКАЯ,
педагогика фанлари кандидати, доцент.

Байроғимиз — дўстлик

Интернационал дўстлик клуби ёшларни интернационализм руҳида тарбиялаш борасида Иттифоқимиз ҳамда хорижий мамлакат ёшлари билан дўстлик алоқаларини мустаҳкамлашда ибратли ишларни амалга оширмоқда.

Клуб бурчагида Ивано Франковск Давлат педагогика институти, Қирғизистон республика хотин-қизлар педагогика билим юрти, Ленинград алоқа электротехника институтидаги дўстларимиз ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи бир қатор қизиқарли материаллар бор. Ўз навбатида бизнинг клубимиз ҳам дўстларга серқуёш ўлкамиз— Ўзбекистон ҳақида альбомлар, турли китоблар ва эсдаликлар юбориб туради.

Клуб фаолиятидаги барча қизиқарли хабарлар ҳафтада бир марта эшиттириладиган «Дўстлик» радиогазетасида ёритиб борилади.

Клубимиз Ўзбекистон чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар жамияти билан мустаҳкам алоқа боғлаб бормоқда. У ердан қимматли материаллар олиняпти.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топган куннинг 50 йиллигига катта тайёргарлик кўряпмиз. Бу муносиб санага атаб клубимиз «Бирдамлик, тинчлик ва дўстлик учун!» фестивалига тайёргарлик кўрмоқда.

А. ИКРОМОВ,
клуб президенти.

Техника шарофати

1958 йилда институтда катта ўқитувчи М. С. Слепаков бошчилигида техника воситалари ёрдамида ўқитиш лабораторияси ташкил этилган эди. У вақтда лабораторияда 4 программа бўйича эшиттириш зали, кино зали, овоз ёзиб олиш студияси ва радио-телефонлашган ўқув аудиториялари бор эди. Кейинчалик, француз ва инглиз тили факультетларида ҳам ана шундай лабораториялар ишга туширилди.

Ҳар йили лабораториялар янги аппаратлар ва янги кабинетлар билан бойиб бормоқда. Ҳозирги кунда уларнинг фонотекасида 2700 дан ортиқ ўқув текстлари мавжуд.

Институтда 12 та магнитофонли аудитория, 3 та ярим кабинали зал, 3 та ўқув кинозали ва 2 та овоз ёзиб олиш ва катта ёзув студиялари ишлаб турибди.

Техника воситалари ёрдамида кўрсатиб ва эшиттириб ўқитиш студентларнинг ўзлаштириш қобилиятларини оширмоқда.

А. ГАЛИЕВ,
техника воситалари ёрдамида ўқитиш лабораториясининг мудири.

НОЁБ ТАЛАНТ

БУХАРЕСТ. Руминиялик Раду Постэвару эндигина беш ёшга тўлди. Аммо музикага бўлган қобилияти туфайли Радунинг номи мамлакатда машҳур бўлиб кетди. Дирижёрлик пульти олдида у ўзини жуда табиий тутади. Машҳур скрипкачилар, виолончелчилар ва музика ихлосмандлари ёш дирижёрнинг таланти ҳақида тўлқинланиб гапиришади.

СУРАТДА: Ваду Постэвару.

Ажерпресс — ТАСС фотоси.

Спорт

ТУРНИР ТУГАДИ

Ўзбекистоннинг биринчи чемпиони Азмиддин Хўжаев хотирасига бағишланган шахмат турнири ниҳоясига етди. Биринчи ва иккинчи ўринларни 15 имкониятдан 10.5 тадан очко тўплаган омсклик халқаро мастер В. Цешковский билан Ўзбекистон чемпиони — тошкентлик спорт мастери Л. Маслов бўлишиб олишди. учинчи ва тўртинчи ўринларни 10 тадан очко тўплаган халқаро мастер М. Подгаец (Одесса) ва тошкентлик мастерликка номзод Г. Аъзамовлар эгаллашди. Ғолибларга «Ўзбекистон физкультурачиси» газетасининг совринлари топширилди.

Яна икки тошкентлик шахматчи — С. Пинчук ва Д. Қаюмов ҳам катта муваффақиятга эришдилар. Пинчук халқаро гроссмейстер А. Лейн каби 9,5 очко, Қаюмов эса ҳамшаҳримиз Г. Борисенко каби 9 очко тўплади. Ҳамшаҳарларимиз Г. Аъзамов, С. Пинчук ва Д. Қаюмов СССР спорт мастери нормативини бажарди.

ЖАНОБЛАР, ҚАЕРГА ШОШАЯПСИЗ?

СССР Футбол федерацияси раиси Б. Федосовнинг ТАСС мухбирига маълум қилишича, Халқаро футбол федерацияси (ФИФА)нинг президенти С. Роуз бир неча кун илгари уни, Чили ёки СССР командаларидан бирининг жаҳон чемпионати финалида иштирок этиш масаласи келаси йилнинг 5 январига қадар очиқ қолади, деб ишонтирган. Шу куни жаҳон биринчилигининг ташкилий комитети йиғилади.

Агар шундай бўлса ўз-ўзидан савол туғилади: нега унда ФИФА Чили федерациясига жаҳон чемпионати финалида иштироки учун бўлажак харажат ва даромадлар ҳисобидан долларларда аванс берган? Буни ФИФАнинг Цюрихдаги штаб-квартирасидан қайтган чилилик футбол арбобларидан бири — Х. Гони маълум қилди, деб хабар беради Франс Пресс агентлиги.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 18|XII да **Риголетто.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18|XII да **Парвона,** 19|XII да **Ажал минораси.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19|XIIда **Менинг жаннатим,** 20|XII да **Хотинимнинг эри.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ЁШ ҚАЛБЛАР» коллективининг гастроллари.**

Кино

18 ДЕКАБРДА

Муҳаббат алангаси (2 серия) — НАВОИЙ номли, ҲАМЗА номли, САНЪАТ САРОЙИ, «ДРУЖБА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Ринг — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», (кундуз ва кечқурун); «ЧАЙКА» (12.00, 14.00, 18.45).

Мен — Шаповалов — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МИР», С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Аломат қиз — «ЧАЙКА» (16.00 20.30).

Уз ҳисобидан 10 кун — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Менинг исмим — масхарабоз — «КЎКЧА (кундуз ва кечқурун).

Иван Васильевич касбини ўзгартирмоқда — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

19 ДЕКАБРДА

Ҳаводаги саргузаштлар —САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Муҳаббат алангаси (2 серия) — ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, ҲАМЗА номли, «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Ринг — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (12.00, 14.00, 18.45).

Аломат қиз — «ЧАЙКА» (16.00, 20.30).

Мен — Шаповалов — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Иван Васильевич касбини ўзгартирмоқда — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Менинг исмим — масхарабоз — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Мушук излари — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Филлар — менинг дўстларим (ўзбек тилида) — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Узбек Давлат филармонияси

„БАҲОР" КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

19 ДЕКАБРЬ КЕЧ СОАТ 7 ДА

БУТУНИТТИФОҚ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР ФЕСТИВАЛИНИНГ ЛАУРЕАТИ

„ШОДЛИК" АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

УЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ

Дилафруз ЖАББОРОВА

Солистлар: Неъматжон ҚУЛАБДУЛЛАЕВ, Дадахон ҲАСАНОВ, Рашида РАҲИМОВА, Назира ШЕРАЛИЕВА, Ҳотам ҲОЖИЕВ, Қодир МЎМИНОВ.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ҳаким НИШОНОВ.

Билетлар «Баҳор» концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

Телевизор

17 ДЕКАБРЬ

Душанба

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади 18.00 Кўрсатувлар программаси. Рус тилида: 18.05 «Умка дўст излайди». Болалар учун мультфильм. 18.15 Совет Армияси жангчилари учун. «Бешинчи океан посбонлари». Ҳужжатли фильм. 18.35 Пахтачиликда техника тараққиёти. 19.05 «Ахборот». информацион программаси. **Москва кўрсатади.** 19.20 «Иваново области Ватанга рапорт беради». Кўрсатувда КПСС Иваново область комитетининг биринчи секретари В. Г. Клюев иштирок этади. **Тошкент кўрсатади** Ўзбек тилида: 20.10 «Оламда нима гап?». 20.30 Ёзувчи ва замон. 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Ўзбек куйларидан концерт. **Москва кўрсатади** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 Бокс бўйича халқаро турнир. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 24.00 Кўрсатувлар программаси. 00.05 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.00 Ўқувчилар учун. «Костёр». 18.30 Ҳужжатли фильм. 18.50 Томошабинлар хатлари асосида музикали программа. **Тошкент кўрсатади** 19.20 Рангли телевидение. Ҳужжатли фильм (рус тилида). **Москва кўрсатади** 20.10 Рангли телевидение. Эстрада концерти. 20.50 Ўтмиш киноленталари. «Дўндиқ» Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади** 22.00 Рангли телевидение. V Бутуниттифоқ телевизион фильмлар фестивалида қатнашган фильмлар. «Уйдаги зиё». Телевизион ҳужжатли фильм (рус тилида). 22.15 «Олтин». Бадиий фильм (ўзбек тилида).

Учинчи программа. 18.00 дан **Душанба кўрсатади.**

«Узхлодоторгмонтаж» тресви

ТОШКЕНТ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН РЕМОНТ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

савдо ва умумий овқатланиш корхоналарининг совутиш, электр иситиш ва механик ускуналари.

Тошкент шаҳрида пропискаси бўлган 22 ва ундан катта ёшдагилар электрик, ичдан ёниш двигателларини тузатувчи слесарь (камида 3 разряд бўлиши керак) ҳисобига эга бўлсаларгина қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати — 4 ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Грампластинка кўчаси, 40-уй, тлефонлар: 66-21-37; 66-03-65.

19 ДЕКАБРДАН БОШЛАБ

САНЪАТ САРОЙИДА

19 ДЕКАБРДАН БОШЛАБ

РАНГЛИ КЕНГ ФОРМАТЛИ

„ҲАВОДАГИ САРГУЗАШТЛАР"

ЁКИ

«МЕН ҚАНДАЙ ҚИЛИБ, ЛОНДОНДАН ПАРИЖГА УЧИБ КЕЛДИМ»

(2 СЕРИЯ)

БАДИИЙ ФИЛЬМИ НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ

Америка Қўшма Штатларининг «ФОКС— XX аср» киностудияси маҳсулоти.

СЕАНСЛАР 11.30, 14.30, 17.30 ва 20.30да бошланади.
КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЎРИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет.

17 ДЕКАБРЬ, 1973 й.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ.

Р—02928. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579 Нашр В —2367.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33.02.49 дан 33.02.58 гача, Эълонлар бўлими—33.81-42.